

Handläggare
Susanne Höglin
Telefon: 08-50829766**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Pahl 11, förslag till detaljplan, 2022-04693

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan i föreliggande form.

Erinrades att ledamot M Lönnroth inte deltog i beslutet p.g.a. jäv.

Ärendet

Föreliggande planförslag syftar till att uppföra en påbyggnad i en våning på fastigheten Pahl 11, belägen på Bondegatan 37-39. Förslaget innehåller även en upphöjd innergård i en våning i syfte att inrymma lokaler under, samt två glaspaviljonger på förgårdsmarken mot trottoaren. Befintlig bostadsentré föreslås byggas om till entré till den nya lokalen och i och med detta förloras kopplingen till gården. I stället skapas två nya bostadsentréer på var sida om befintlig huvudentré som leder till husets lägenheter. Förslaget tillför sex nya bostäder och cirka 650 kvadratmeter lokaler i bottenvåningen. Den befintliga byggnaden uppfördes 1974 efter ritningar av arkitekt Ernst Grönwall.

Skönhetsrådet vill uppmärksamma den principiella frågan om påbyggnader och vad som blir konsekvensen av att tillåta enstaka påbyggnader som sedan riskerar leda vidare till fler. Exempelvis har grannfastigheterna i kvarteret, Pahl 7 och 8 tidigare byggts på. Som enskilt objekt kan en påbyggnad möjligen fungera men som en del av staden som helhet innebär påbyggnader en negativ förändring. Sett från Vita Bergsparken sticker exempelvis senare års påbyggnader i kvarteret Tjappan upp påtagligt och rubbar den jämna takfotshöjd som är stenstadens signum. Den sammanhållna helheten är något som staden bör värna om. För att kunna ta ställning till och eventuellt kunna godta en påbyggnad på Pahl 11 vill rådet se en nättare gestaltning av taket och en översiktsvy som tydligt visar påbyggnadens inverkan på stadsbilden.

Förgårdsmarken är viktig att värna och paviljongerna mot gatan bör därför inte uppföras. Befintliga träd och buskar är välgörande i ett gatuavsnitt som i övrigt saknar grönska och även en viktig del av

fastighetens kulturhistoria. Huset bör även behålla sin befintliga bostadsentré, gärna med en koppling till den nya innergården så att dagsljuset fortsatt kan nå in till entrén. Det är viktigt att den nuvarande, centralt placerade och värdiga huvudentrén till husets bostäder inte degraderas till sidoentréer. En av de stora kvaliteterna i bottenvåningen är ljusinsläppet som silar igenom mellan gata och gård. Även om innergården höjs upp i och med tillbyggnaden bör en tillgänglig koppling fortsatt finnas från huvudentrén till gården, t.ex. genom en trappa, så att ljusinsläpp möjliggörs in i entréplanet. Gällande fasaden anser rådet att ny puts ska utföras likt befintlig, dvs. i ljus kulör, samt att balkongerna ska behållas vita.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 08-50829766
Växel 08-50829000
susanne.hoglin@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2023-09-21
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2023-09-21